

ΘΕΩΡΗΜΑΤΑ ROLLE και ΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ του ΘΕΩΡ. ΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ

1. Εφαρμόζεται το θεώρημα του Rolle για την συνάρτηση $f(x)=1-\sqrt[3]{(x-1)^2}$ στο διάστημα $[0,2]$;
2. Εστω συνάρτηση $f(x)=\begin{cases} ax+\beta & , x \leq 1 \\ x^2+\gamma x+1 & , x > 1 \end{cases}$. Να οριστούν οι πραγματικοί αριθμοί α, β, γ ώστε να εφαρμόζεται το θεώρημα του Rolle στο διάστημα $[-2,2]$.
3. Να δείξετε ότι η εξίσωση $8x^3-12x^2-6x+5=0$ έχει ακριβώς μία πραγματική ρίζα στο διάστημα $(0,1)$
4. Να δείξετε ότι η εξίσωση $e^x = x+1$ έχει μόνο μία πραγματική ρίζα .
5. Να δείξετε ότι για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ η εξίσωση $x^3 - 3x + \lambda = 0$ δεν μπορεί να έχει δύο πραγματικές ρίζες στο διάστημα $(0,1)$.
6. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $x^5 + ax^3 + \beta x + \gamma = 0$ ($\alpha, \beta \in \mathbb{R}_+^*$, $\gamma \in \mathbb{R}$) έχει ακριβώς μία πραγματική ρίζα .
7. Εστω η συνάρτηση f συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ και παραγωγίσιμη στο (α, β) . Να δειχθεί ότι :
 Για την συνάρτηση $G(x) = (x - \alpha)(x - \beta)e^{f(x)}$ εφαρμόζεται το θεώρημα του Rolle στο $[\alpha, \beta]$
 και στη συνέχεια ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε να ισχύει : $f'(\xi) = \frac{1}{\alpha - \xi} + \frac{1}{\beta - \xi}$.
8. Εστω συνάρτηση f συνεχής στο διάστημα $[-a, a]$, $a > 0$ και δύο φορές παραγωγίσιμη στο $(-a, a)$. Εάν είναι $f(0) = f(a) = f(-a)$ να δειχθεί ότι υπάρχει ένα τουλάχιστο $\xi \in (-a, a)$:
 $f''(\xi) = 0$.
9. Εστω f, g συναρτήσεις συνεχείς στο διάστημα $[0, \frac{\pi}{2}]$ και παραγωγίσιμες στο στο διάστημα $(0, \frac{\pi}{2})$. Αν είναι $g(0) = f\left(\frac{\pi}{2}\right)$, να αποδειχθεί ότι για την συνάρτηση :
 $F(x) = f(x) \cdot \eta\mu x + g(x) \cdot \sigma\upsilon\eta x$ εφαρμόζεται το θεώρημα του Rolle στο $[0, \frac{\pi}{2}]$ και στη συνέχεια ότι $\exists \xi \in (0, \frac{\pi}{2})$: $f(\xi) + g'(\xi) = (g(\xi) - f'(\xi))\epsilon\phi\xi$.
10. Εστω f, g συναρτήσεις συνεχείς στο διάστημα $[\alpha, \beta]$ και παραγωγίσιμες στο (α, β) . Αν είναι $g(x) \neq 0$, $x \in [\alpha, \beta]$, $g'(x) \neq 0$, $x \in (\alpha, \beta)$ και επι πλέον ισχύει :
 $f(\beta) \cdot g(\alpha) - f(\alpha) \cdot g(\beta) = 0$, να αποδειχθεί ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ τέτοιος ώστε να ισχύει :
 $\frac{f'(\xi)}{g'(\xi)} = \frac{f(\xi)}{g(\xi)}$.

11. Να βρείτε πόσες ρίζες έχει η παράγωγος της συνάρτησης f με τύπο : $f(x)=x(x-1)(x+1)(x-2)$ και σε ποια διαστήματα ανήκουν .
12. Μία συνάρτηση f είναι συνεχής στο διάστημα $[α,β]$ και παραγωγίσιμη στο $(α,β)$. Έστω επίσης η συνάρτηση g με $g(x)=e^{-κx} \cdot f(x)$ όπου $κ \in \mathbb{R}$ και επίσης : $g(α)=g(β)$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (α,β)$: $f'(\xi) = κf(\xi)$.
13. Αν η παράγωγος f' μιας συνάρτησης f είναι γνησίως αύξουσα να δείξετε ότι η εφαπτομένη σε κάθε σημείο του γραφήματος της f δεν έχει με το γράφημα της f άλλο κοινό σημείο .
14. Μεταξύ δύο διαδοχικών ριζών ρ_1, ρ_2 της πρώτης παραγώγου μιας συνάρτησης f που πληροί τις συνθήκες του Θ.Rolle , υπάρχει το πολύ μία ρίζα της συνάρτησης .
15. α) Έστω η συνάρτηση f δυο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση f έχει το πολύ δύο ρίζες . β) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση : $e^x = \frac{1}{6}x^3 - 3x + 1$ έχει το πολύ δύο πραγματικές ρίζες .
16. Έστω συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο διάστημα $[α,β]$, $0 < α < β$ με $f(α)=f(β)=0$ και $f''(x) \neq 0$, $x \in (α,β)$.
 i) Να αποδειχθεί ότι η εξίσωση $x \cdot f'(x) - f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα στο διάστημα $(α,β)$.
 ii) Να αποδειχθεί ότι η εφαπτομένη στο σημείο $(x_0, f(x_0))$ διέρχεται από την αρχή των αξόνων .
17. Έστω συνάρτηση $f : [α,β] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής στο $[α,β]$ παραγωγίσιμη στο $(α,β)$ και $f(α)=f(β)=0$. Να αποδείξετε ότι :
 i) Για την συνάρτηση g με $g(x) = \frac{f(x)}{x-c}$, $c \notin [α,β]$ υπάρχει $x_0 \in (α,β)$ τέτοιο ώστε $g'(x_0) = 0$.
 ii) Υπάρχει $\chi_0 \in (α,β)$ τέτοιο ώστε η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $M(x_0, f(x_0))$ να διέρχεται από το σημείο $(c,0)$.
18. Να εξεταστεί αν ισχύει το θεώρημα Μέσης τιμής για την συνάρτηση f με τύπο : $f(x) = \ln x$ στο διάστημα $[1, e]$.
19. Να βρεθεί το σημείο στο οποίο η εφαπτομένη του διαγράμματος της συνάρτησης $f : [-1, 2] \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = x^3$ είναι παράλληλη της χορδής που περνάει από τα σημεία $A(-1, 1)$ και $B(2, 8)$.
20. Να επαληθεύσετε το Θ.Μ.Τ. στο διάστημα $[-2, 5]$ για την συνάρτηση f με τύπο :
- $$f(x) = \begin{cases} \sqrt{x+3} & , x \in [-2, 1] \\ \frac{x+7}{4} & , x \in (1, 5] \end{cases}$$
21. Έστω συνάρτηση f συνεχής στο $[α,β]$ και παραγωγίσιμη στο $(α,β)$ με $f(α)=β$ και $f(β)=α$. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (α,β)$ τέτοιο ώστε η εφαπτομένη στο σημείο $(\xi, f(\xi))$ να είναι κάθετη στην ευθεία $y = x$.

22. Έστω συνάρτηση g συνεχής στο $[-a, a]$, $a > 0$ δύο φορές παραγωγίσιμη στο $(-a, a)$. Εάν είναι $g(0) = \frac{g(a) + g(\beta)}{2}$, να αποδειχθεί ότι $\exists \xi \in (-a, a)$ τέτοιο ώστε $g''(\xi) = 0$.
23. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 1 + x^2 & , x \leq 1 \\ 2x & , x > 1 \end{cases}$. Να αποδειχθεί ότι εφαρμόζεται το Θ.Μ.Τ. στο διάστημα $[0, 2]$. Να βρεθεί σημείο M στη γραφική παράσταση της f όπου η εφαπτομένη της να είναι παράλληλη προς την ευθεία που διέρχεται από τα σημεία $A(0, 1)$ και $B(2, 4)$.
24. Έστω συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο διάστημα $[1, 3]$. Αν είναι $2f(2) = f(1) + f(3)$ να αποδειχθεί ότι υπάρχει σημείο $x_0 \in (1, 3)$ τέτοιο ώστε να ισχύει: $f'(x_0) = 0$.
25. Έστω συνάρτηση f συνεχής στο διάστημα $[1, 4]$ παραγωγίσιμη στο $(1, 4)$ και f' γνησίως φθίνουσα στο $(1, 4)$. Να συγκρίνετε τους αριθμούς: $f(2) + f(3)$ και $f(1) + f(4)$.
26. Έστω συνάρτηση f συνεχής στο διάστημα $[1, 3]$ και παραγωγίσιμη στο $(1, 3)$. Αν είναι $f(1) = \frac{f(3)}{3} = 1$, να αποδειχθεί ότι υπάρχουν σημεία $\alpha, \beta \in (1, 3)$ με $1 < \alpha < 2 < \beta < 3$ τέτοια ώστε να ισχύει: $f'(\alpha) + f'(\beta) = 2$.
27. Μία συνάρτηση f είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, παραγωγίσιμη στο (α, β) και ισχύει $f(\alpha) = f(\beta)$. Να αποδειχθεί ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in (\alpha, \beta)$ τέτοια ώστε να ισχύει: $f'(x_1) + f'(x_2) = 0$.
28. Έστω συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f'(x) = 2f(-x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Να δειχθεί ότι η συνάρτηση $g(x) = f^2(x) + f^2(-x)$ είναι σταθερή στο $\mathbb{R}$. Αν $f(0) = 4$ να βρεθεί ο τύπος της g .
29. Έστω f, g συναρτήσεις δύο φορές παραγωγίσιμες στο $\mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει: $f'(x) = g''(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$ και $f(0) = g(0)$. Να δειχθεί ότι:
- Υπάρχει σταθερά c τέτοια ώστε για κάθε $x \in \mathbb{R}$ να ισχύει: $f(x) - g(x) = cx$
  - Αν ρ_1, ρ_2 με $\rho_1 < 0 < \rho_2$ είναι ρίζες της g τότε η f έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $[\rho_1, \rho_2]$.
30. Να προσδιοριστεί συνάρτηση f για την οποία ισχύουν: $f'(x) = 6x$, $x \in \mathbb{R}$ και $f(0) = f(2) = 2$.
31. Μία συνάρτηση g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ικανοποιεί τις συνθήκες: $g'(e^x) = \eta \mu x + \sigma \nu x$, $x \in \mathbb{R}$ και $g(1) = 1$. Υπολογίστε τον αριθμό $g(\pi)$.
32. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}_+^*$ με $f(x+y) = f(x) \cdot f(y)$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$. Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$ με $f'(0) = 1$, να δειχθεί ότι είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f'(x) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και στη συνέχεια να βρείτε την f .
33. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε να είναι: $|f(x) - f(y)| \leq (x - y)^2$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f είναι σταθερή στο $\mathbb{R}$.
34. Έστω συνάρτηση f ορισμένη στο $\mathbb{R}$ δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και η οποία ικανοποιεί τις σχέσεις: $(f(x) - f'(x))^2 = 2f(x) \cdot f'(x)$, $x \in \mathbb{R}$ και επί-σης $f(0) = f'(0) = 0$.

- i) Να αποδείξετε ότι υπάρχει σταθερά, $c \in \mathbb{R}$ τέτοια ώστε να είναι :
 $(f(x))^2 + (f'(x))^2 = c \cdot e^x, \quad x \in \mathbb{R} .$
 ii) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι σταθερή συνάρτηση .

35. Να προσδιοριστεί η συνάρτηση g για την οποία ισχύουν :

$$g'(x) \cdot \sigma\upsilon\nu x + g(x) \cdot \eta\mu x = g(x) \cdot \sigma\upsilon\nu x, \quad x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right) \text{ και } g(0)=1992 .$$

36. Έστω συνάρτηση f δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με $f''(x) + f(x) = 0, \quad x \in \mathbb{R}$

- i) Αν $f(0) = f'(0) = 0$, να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση g η οποία έχει τύπο :

$$g(x) = (f(x))^2 + (f'(x))^2, \quad x \in \mathbb{R} \text{ είναι σταθερή συνάρτηση στο } \mathbb{R} \text{ και στη συνέχεια ότι και η } f \text{ είναι σταθερή συνάρτηση στο } \mathbb{R} .$$

- ii) Αν $f(0) = \alpha, \quad f'(0) = \beta$ να δειχθεί ότι : $f(x) = \alpha \cdot \sigma\upsilon\nu x + \beta \cdot \eta\mu x .$

37. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία ικανοποιεί τις συνθήκες : $f'(0) = 1$ και

$$f(\alpha + \beta) = f(\alpha) + f(\beta) + 2\beta \cdot e^\alpha - \alpha \cdot \eta\mu\beta - 1 \text{ για κάθε } \alpha, \beta \in \mathbb{R} . \text{ Να αποδείξετε ότι η } f \text{ είναι παραγωγίσιμη στο } \mathbb{R} \text{ και έπειτα να βρείτε τον τύπο της } f .$$

38. Έστω συνάρτηση ορισμένη στο $\mathbb{R}$ και για κάθε $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ισχύει : $f(\alpha + \beta) = f(\alpha) + f(\beta)$. Να αποδειχθεί ότι :

i) $f(0) = 0$

ii) $f(-x) = -f(x)$

iii) $f(vx) = vf(x)$

- iv) Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$ με $f'(0) = 2$, τότε η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και έπειτα να βρείτε τον τύπο της f .

39. Έστω συνάρτηση f ορισμένη στο διάστημα $(0, +\infty)$ και την οποία ισχύει :

$$f(\alpha\beta) = \alpha f(\beta) + \beta f(\alpha) \text{ για κάθε } \alpha, \beta \in (0, +\infty) . \text{ Να δειχθεί ότι :}$$

i) $f(1) = 0$

- ii) Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 1$ με $f'(1) = 1996$ τότε να δειχθεί ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ και για κάθε $x > 0$ ισχύει : $x \cdot f'(x) - f(x) = 1996 \cdot x$ και έπειτα να προσδιοριστεί η συνάρτηση f .

40. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f με $f(x) = x - \sigma\upsilon\nu x$, έχει μοναδική ρίζα στο διάστημα

$$\left(\frac{\pi}{6}, \frac{\pi}{4}\right) \text{ την } x_0 \text{ και κατόπιν να δείξετε ότι υπάρχει ένας αριθμός } \xi \in \left(x_0, \frac{\pi}{4}\right), \text{ τέτοιος ώστε}$$

$$\text{να είναι : } f\left(\frac{\pi}{4}\right) = \left(\frac{\pi}{4} - x_0\right) f'(\xi) .$$

41. Να βρείτε τη συνάρτηση f που είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}_+^*$ για την οποία

$$\text{ισχύουν : } f'(x^2) = x, \quad f'(1) = \frac{2}{3} \text{ και } f(4) = 8 .$$

42. Αν $0 < \beta \leq \alpha < \frac{\pi}{2}$ να δείξετε ότι : $\frac{\alpha - \beta}{\sigma\upsilon\nu^2 \beta} \leq \epsilon\phi\alpha - \epsilon\phi\beta \leq \frac{\alpha - \beta}{\sigma\upsilon\nu^2 \alpha} .$